

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně: **Mgr. B. N.**, zast. Mgr. Ladou Behenskou, advokátkou se sídlem Mánesova 19, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. července 2013, č.j. MV-85059-4/ODK-2013,
t a k t o:

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah žaloby

Žalobkyně touto žalobou napadla shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Královéhradeckého kraje ze dne 30. 5. 2013, č.j. STI-6/VZ/2013, o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace.

Žalobkyně přípisem ze dne 23. 4. 2013 požádala Královéhradecký kraj o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Konkrétně položila povinnému subjektu tyto otázky:

- 1) Na základě jakého výběrového řízení či na základě jakého rozhodnutí byla vybrána společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o. jako centrální zadavatel veřejných zakázek pro zdravotnická zařízení v Královéhradeckém kraji?
- 2) Na základě jakého výběrového řízení či na základě jakého rozhodnutí byla vybrána společnost NemLog, a.s. jako logistický partner?
- 3) Na základě jakého výběrového řízení či na základě jakého rozhodnutí bylo rozhodnuto o tom, že obchodování se Zdravotnickým holdingem Královéhradeckého kraje, a.s. převezme společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o.?
- 4) Pokud se jednalo o výběrová řízení, žádám o informaci o účastnících výběrových řízení a o složení komise, která hodnotila jejich nabídky. Současně prosím o zaslání zpráv o hodnocení těchto nabídek, případně o sdělení, kde je možno do těchto zpráv nahlédnout. Pro případ, že by se nejednalo o výběrová řízení, prosím o sdělení, jaké osoby se podílely na přijetí předmětných rozhodnutí a dle jakých kritérií. Současně prosím o zaslání případných zápisů z jednání.
- 5) Dále žádám o zaslání, případně zveřejnění všech smluv uzavřených mezi subjekty Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., a NemLog, a.s.
- 6) Existuje či v minulosti existovalo nějaké personální, majetkové či jiné propojení mezi společnostmi Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Promedica Praha Group, a.s., a NemLog, a.s.?
- 7) Je či v minulosti byl některý ze statutárních orgánů či zaměstnanců společností Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Promedica Praha Group, a.s., a NemLog, a.s. taktéž ve vedení Zdravotnického holding Královéhradeckého kraje, a.s.?
- 8) Existuje sdílení informací a databází mezi Centrální zdravotnickou zadavatelskou s.r.o., Promedica Praha Group, a.s., NemLog, a.s. Zdravotnickým holdingem Královéhradeckého kraje, a.s.?
- 9) Prosím o sdělení výsledků všech provedených výběrových řízení na dodavatele zdravotnického materiálu a techniky v roce 2011, 2012 a 2013 s uvedením časové platnosti výběrových řízení a plnění provedených na základě těchto výběrových řízení. Jsou – li již tyto informace zveřejněny, postačí mi, budu – li na ně odkázána.
- 10) Jaký vliv na rozhodování o zajištění nákupu, organizaci veřejných zakázek a logistiky má skutečnost, že společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. je většinovým vlastníkem společnosti Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o.?

Královéhradecký kraj odpověděl přípisem ze dne 6. 5. 2013, kterým sdělil, že požadované informace nemá k dispozici, a odkázal žalobkyni přímo na společnosti označené v žádosti.

Proti tomuto vyřízení žádosti podala žalobkyně stížnost, neboť má za to, že je vyloučeno, aby Královéhradecký kraj jakožto jediný akcionář společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. neměl tyto informace k dispozici.

Povinný subjekt následně dne 30.5.2013 vydal rozhodnutí, č.j. STI-6/VZ/2013, kterým odmítl poskytnutí požadovaných informací s odůvodněním, že těmito informacemi nedisponuje a ani žádný zvláštní právní předpis mu neukládá tyto informace mít. Připustil, že je povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím, i to, že požadované informace se vztahují k jeho působnosti, neboť se jedná o oblast zdravotnictví a otázky týkající se akciové společnosti založené Královéhradeckým krajem. Žádost o informaci však odmítl s poukazem na to, že společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. je samostatnou právnickou osobou, přičemž Královéhradecký kraj informace týkající se této společnosti nemá údajně k dispozici, a ani není povinen je mít, a to i navzdory tomu, že je jejím jediným akcionářem, a v dozorčí radě této společnosti jsou členové rady a zastupitelstva kraje.

Žalobkyně napadla shora popsané rozhodnutí odvoláním ze dne 26. 6. 2013, neboť byla, a dodnes je, přesvědčena o tom, že Královéhradecký kraj požadované informace mít musí, a pouze účelově je odmítá poskytnout s odůvodněním, které si žalobkyně nemá možnost ověřit.

Konkrétně má žalobkyně za to, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje musí ze samotné podstaty věci disponovat informacemi o tom, zda, kdy a jak, rozhodl o pověření vyjmenovaných společností popsanými činnostmi při zajišťování zdravotnické péče v Královéhradeckém kraji, stejně jako informacemi o tom, zda v letech 2012 a 2013 organizoval výběrová řízení na dodavatele zdravotnického materiálu a techniky, a s jakými výsledky. U odmítnutí těchto informací je účelovost odmítnutí zcela zjevná.

Další dotazy směřovaly na smlouvy uzavřené mezi společnostmi Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., a NemLog, a.s., jejich propojení a sdílení informací mezi nimi. I tyto informace musí mít Královéhradecký kraj k dispozici, a to z pozice jediného akcionáře Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, a.s., který má nad touto společností faktický dohled, vložil do ní veřejné prostředky nejméně ve výši základního kapitálu v částce 263 922 000,-Kč. Přitom je povinen na hospodaření s nimi dohlížet. Jelikož Královéhradecký kraj jakožto jediný akcionář přímo tvoří rozhodnutí Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, a.s., a současně má nad touto společností z pozice jediného akcionáře výlučnou kontrolu, musí disponovat informacemi, které se této společnosti týkají.

Obdobná situace je dle žalobkyně i v případě Centrální zdravotnické zadavatelské s.r.o., jejímž většinovým (66%) spoluvlastníkem je Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., jehož jediným akcionářem je Královéhradecký kraj. I v tomto případě Královéhradecký kraj musí disponovat požadovanými informacemi.

O odvolání žalobkyně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým rozhodnutí Královéhradeckého kraje o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací potvrdil.

Žalobkyně s napadeným rozhodnutím žalovaného nesouhlasí a považuje je za nezákonné. Dle jejího přesvědčení je nepřípustné, aby povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl poskytnout informace spadající do jeho působnosti s odůvodněním, že tyto nemá k dispozici a žádný právní předpis mu neukládá povinnost tyto údaje mít. To vše za situace, kdy z logiky věci je zjevné, že povinný subjekt tyto informace mít musí, avšak tazatel nemá možnost tuto skutečnost ověřit, ani prokázat. Takovýmto postupem je dle přesvědčení žalobkyně obcházen zákon o svobodném přístupu k informacím. Je pochopitelné, že nelze v právních předpisech vyjmenovat všechny listiny a informace, které by měl mít kraj k dispozici. Podstatné je, že tyto informace musí mít k dispozici, je-li řádným hospodářem s veřejnými prostředky, s nimiž nakládá. Každý přitom má právo ověřit si, zda skutečně kraj jako řádný hospodář jedná, či nikoli. Bylo by proti smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud by se povinné subjekty této kontrole mohly bránit tím, že by žadatele odmítaly s odůvodněním, že požadované informace nemají bez toho, že by bylo možno ověřit, zda tomu tak skutečně je.

Žalobkyně uzavřela, že shora popsáním postupem Královéhradeckého kraje a žalovaného bylo porušeno její právo na informace zaručené článkem 17 Listiny základních práv a svobod a znemožněna kontrola veřejné správy. V moderním právním státě má občan právo na kontrolu veřejné správy, veřejná správa má být transparentní, průhledná, otevřená, umožňující občanu kontrolu. Hlavním smyslem principu transparentnosti státní správy je ochrana veřejného zájmu, snížení prostoru pro korupci a klientelismus. Poskytnutí informací o způsobu nakládání s veřejnými prostředky je tedy legitimním požadavkem každého občana. Toto legitimní a ústavou zaručené právo nelze občanu upírat přenášením výkonu jednotlivých činností při zajišťování veřejných potřeb na soukromé subjekty, či dokonce další a další soukromé subjekty v řadě (případ Centrální zdravotnické zadavatelské s.r.o., kdy Královéhradecký kraj je účasten v této společnosti zprostředkovaně přes jinou společnost, tj. Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., jejímž je jediným akcionářem).

Navrhla proto, aby krajský soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí, stejně jako jemu předcházející rozhodnutí povinného subjektu, a věc vrátil povinnému subjektu k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření nejprve podrobně popsal průběh řízení o žádosti žalobkyně ze dne 9. 7. 2013. Dále uvedl obsah žalobou napadeného rozhodnutí a zrekapituloval žalobní námitky. Dospěl k závěru, že žaloba nepřináší žádná nová fakta a že se s žalobními argumenty dostatečně vyrovnal v části III. napadeného

rozhodnutí. Dle žalovaného nelze právo na poskytování informací chápat jako bezbřehé. Jedním z případů, kdy zákon o svobodném přístupu k informacím jasně vymezil hranici poskytování informací, je případ neexistence takové informace u povinného subjektu. Pokud by totiž v takovém případě povinný subjekt chtěl požadovanou informaci poskytnout, musel by ji vytvořit, tedy požádat jiný subjekt, který touto informací disponuje. Takový postup mu ale žádný právní předpis nenařizuje.

Pokud tedy byla žádost žalobkyně odmítnuta, nedošlo k porušení zákona o svobodném přístupu k informacím, ani principů kontroly veřejné správy ze strany občanů. Žalobkyně přitom byla povinným subjektem i žalovaným v napadeném rozhodnutí upozorněna, že se může se svými dotazy obrátit na Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., který je z pohledu zákona o svobodném přístupu k informacím povinným subjektem. Toto doporučení bylo snahou pomoci žalobkyni získat přinejmenším část požadovaných informací od toho povinného subjektu, který jimi disponuje.

Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu zamítnul.

III. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když k takovému postupu udělili oba účastníci řízení souhlas, žalovaný výslovně, žalobkyně postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s., o čemž byla ve výzvě předsedy senátu řádně poučena. O věci usoudil následovně.

Jak je zřejmé z obsahu shora uvedených otázek, které žalobkyně položila Královéhradeckému kraji coby povinnému subjektu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, žalobkyně požaduje poskytnutí informací týkajících se zejména činnosti obchodních společností Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., NemLog, a.s. či Promedica Praha Group, a.s. a vztahů mezi nimi.

Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že mezi povinným subjektem a některými z těchto obchodních společností existuje právní i personální propojenost. Z výpisu z obchodního rejstříku lze ověřit pravdivost jejího tvrzení, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje založil obchodní společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. a je jejím jediným akcionářem. Nepochybná je rovněž skutečnost, že obchodní společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., založila spolu s obchodní společností NemLog a.s. obchodní společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s. r. o., přičemž obchodní podíl společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s. v této společnosti činí v současné době 66 %. Zřetelné je i personální propojení povinného subjektu

s některými ze shora uvedených společností, neboť např. zastupitelka a členka rady Královéhradeckého kraje PharmDr. J. T. je současně předsedkyní dozorčí rady obchodní společnosti Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., a současně jedním z jednatelů obchodní společnosti Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o.

Povinný subjekt odmítl žalobkyni poskytnout požadované informace z důvodu, že tyto informace nemá k dispozici, když tento fakt ověřil i dotazem na odboru zdravotnictví Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, kde by se nejspíše takové informace mohly dohledat.

Absence požadovaných informací u povinného subjektu je v obecné rovině skutečně důvodem pro odmítnutí žádosti o jejich poskytnutí. V souvislosti s tím krajský soud odkazuje na judikatorní závěry Nejvyššího správního soudu obsažené například v jeho rozsudku ze dne 7. 5. 2009, č.j. 1 As 29/2009-59, nebo v rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č.j. 6 As 33/2011-83; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud uzavřel, že informace, které je povinný subjekt zavázán poskytnout, jsou existující informace, které jsou v dispozici povinného subjektu a že pojem „informace vztahující se k působnosti povinného subjektu“ zakotvený v § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, je třeba vykládat tak, že k působnosti povinného subjektu se vztahují zpravidla všechny informace, které má objektivně k dispozici. Stejně tak v rozsudku ze dne 2. 4. 2008, č.j. 2 As 71/2007-56, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Poskytnutí informace lze totiž odmítnout nejen z důvodů právních, jež jsou taxativně vyjmenovány v § 7 - § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, nýbrž i z důvodů faktických, které v zákoně z pochopitelných důvodů vyjmenovány nejsou. Typickým faktickým důvodem neposkytnutí informace přitom bude právě situace, kdy povinný subjekt požadovanou informaci nemá.“*

Samozřejmě jinak by na absenci požadovaných informací na straně povinného subjektu coby důvodů pro odmítnutí jejich poskytnutí bylo nutno nahlížet za situace, kdy by povinný subjekt sice skutečně požadovanými informacemi nedisponoval, ale měl zákonem stanovenou povinnost, k jejímuž splnění by tyto informace k dispozici mít měl a musel (srovnej závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č.j. 1 As 141/2011-67).

V přezkoumávané věci však žalobkyně dovozuje povinnost povinného subjektu disponovat s předmětnými informacemi jenom ze shora uvedeného faktu právní a personální propojenosti povinného subjektu s některými z citovaných obchodních společností. V opozici proti stanovisku povinného subjektu, že disponovat s požadovanými informacemi mu žádný zákon ani jiný právní předpis neukládá, nepřichází žalobkyně s žádným konkrétním tvrzením, např. odkazem na konkrétní zákonná ustanovení, či dokladem, které by prokazovaly opak. Takové tvrzení v žalobě absentuje. Stejně tak žalovaný dospěl k závěru, že povinný subjekt neměl zákonem stanovenou povinnost si žalobkyni požadované informace od dotčených obchodních společností vyžádat.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než se se závěry žalovaného ztotožnit a konstatovat, že nebyla prokázána (a ani žalobou tvrzena) konkrétní povinnost uložená povinnému subjektu zákonem či jiným právním předpisem, na základě níž by měl mít povinný subjekt žalobkyni požadované informace k dispozici nebo byl povinen si je od dotčených obchodních společností vyžádat. Shledal tak existenci faktického důvodu, v důsledku něhož nemohl povinný subjekt požadované informace poskytnout. Pokud za této situace povinný subjekt žalobkyni poskytnutí požadovaných informací odmítl, nejednal v rozporu se zákonem o svobodném přístupu k informacím.

Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Obiter dictum považuje krajský soud za důležité dodat, že uvedený závěr rozhodně automaticky neznamená, že by žalobkyně neměla na poskytnutí požadovaných informací nárok. Musí je však požadovat po těch povinných subjektech ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, které tyto informace mají fakticky k dispozici. Takovým povinným subjektem bude bezpochyby jak obchodní společnost Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje, a.s., (což jednoznačně připustily jak Královéhradecký kraj, tak žalovaný), ale rovněž např. obchodní společnost Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o., jak krajský soud konstatoval a odůvodnil ve svém rozsudku ze dne 19. září 2014 ve věci vedené u něj pod sp. zn. 30A 62/2013.

IV. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný. Ten náhradu nákladů řízení nepožadoval, krajský soud ostatně z obsahu soudního spisu ani nezjistil, že by mu nějaké vznikly.

P o u č e n í:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 19. září 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu